

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 180/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 50 C 67/2008-109 zo 7. júla 2009, uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 50 C 67/2008-125 z 19. augusta 2009, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 220/2009-145 z 28. apríla 2010, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 221/2009 z 28. apríla 2010 a listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/2 Pz 673/10-16 z 3. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2011 doručená sťažnosť P. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá bola na poštovú prepravu podaná 9. mája 2011, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 50 C 67/2008-109 zo 7. júla 2009 (ďalej len „rozsudok zo 7. júla 2009“), uznesením okresného súdu č. k. 50 C 67/2008-125 z 19. augusta 2009 (ďalej len „uznesenie z 19. augusta 2009“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 220/2009-145 z 28. apríla 2010 (ďalej len „rozsudok z 28. apríla 2010“), uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Co 221/2009 z 28. apríla 2010 (ďalej len „uznesenie z 28. apríla 2010“, spolu len uznesenie a rozsudok krajského súdu z 28. apríla 2010“) a listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/2 Pz 673/10-16 z 3. marca 2011 (ďalej len „list z 3. marca 2011“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa ako navrhovateľ svojím návrhom na začatie konania z 20. marca 2008 domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 45 252 Sk *„z dôvodu náhrady škody, spôsobenej nesprávnym zúčtovaním mzdových nárokov sťažovateľa“*. Okresný súd viedol konanie o návrhu sťažovateľa pod sp. zn. 50 C 67/2008.

Okresný súd rozsudkom zo 7. júla 2009 návrh sťažovateľa zamietol a uznesením z 19. augusta 2009 zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania odporcovi. Na odvolanie

sťažovateľa krajský súd rozsudkom z 28. apríla 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 7. júla 2009 a uznesením z 28. apríla 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu z 19. augusta 2009.

Sťažovateľ následne podal niekoľko podnetov generálnej prokuratúre na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku a uzneseniu krajského súdu z 28. apríla 2010, k čomu v sťažnosti uviedol: *„Podaním – podnetom doručeným na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky 16. 07. 2010 sa sťažovateľ domáhal podania mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 2Co 220/2009-145 v spojení s uznesením 2Co 221/2009 zo dňa 28. apríla 2010.*

Podnet sťažovateľa vybavila Krajská prokuratúra Bratislava písomnosťou č. k. Kc 236/10-6 zo dňa 28. 09. 2010 a to tak, že ho odložila vzhľadom na to, že nezistila dôvod na postup podľa § 243e ods. 1 OSP.

Sťažovateľ požiadal Generálnu prokuratúru SR o prešetrenie postupu a rozhodnutia podriadenej Krajskej prokuratúry Bratislava a to žiadosťou doručenou na podateľňu GP SR dňa 25. 10. 2010.

Prokurátor generálnej prokuratúry SR vyhodnotil žiadosť sťažovateľa na preskúmanie postupu podriadenej prokuratúry ako opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Podnet odložil, keď sa stotožnil s podriadenou prokuratúrou, čo sťažovateľovi bolo oznámené písomnosťou VI/2 Pz 673/10-10 zo dňa 21. januára 2011.

Sťažovateľ doručil 25. 02. 2011 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky druhú opakovanú žiadosť na preskúmania postupu a rozhodnutia prokurátora generálnej prokuratúry, ktorou sa domáhal podania mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 2Co 220/2009-145 a 2Co 221/2009 zo dňa 28. apríla 2010.

Druhý opakovaný podnet vybavil riaditeľ netrestného odboru generálnej prokuratúry SR písomnosťou č. k. VI/2 Pz 673/10-16 zo dňa 3. marca 2011 doručenej sťažovateľovi 10. 03. 2011. Preskúmal zákonnosť vybavenia predchádzajúcich podnetov, ako aj konanie ktoré im predchádzalo a dôvod na podanie mimoriadneho dovolania nezistil. Druhý opakovaný podnet sťažovateľa odložil bez prijatia opatrení.“

V ďalšom obsahu sťažnosti sťažovateľ podrobne poukázal na podľa neho nesprávne skutkové a právne závery okresného súdu v rozsudku 7. júla 2009 a uznesení okresného súdu z 19. augusta 2009, ako aj krajského súdu v napadnutom rozsudku a uznesení z 28. apríla 2010, ktorý závery okresného súdu v celom rozsahu potvrdil. Taktiež namietal nesprávne závery generálnej prokuratúry, ktorá sa podľa sťažovateľa nevysporiadala správne so skutočnosťami v podnete ním namietanými na podanie mimoriadneho dovolania proti napadnutému rozsudku a uzneseniu krajského súdu z 28. apríla 2010, keď podnet sťažovateľa listom z 3. marca 2011 odložila.

Sťažovateľ označil generálnu prokuratúru ako subjekt, proti ktorému jeho sťažnosť smeruje, a okresný súd a krajský súd ako „*vedľajších účastníkov konania*“ a v úvode svojej sťažnosti uviedol, že „*podáva sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky vo veci porušenia jeho základného práva na domáhanie sa zákonným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, základného práva na prerokovanie jeho veci v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru postupom a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/2 Pz 673/10-16 z 3.marca 2011 a konaním a rozhodnutím súdov v právnej veci vedenej na okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 50C/67/2008*“, pričom v závere sťažnosti navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„*Základné právo sťažovateľa P. K... na domáhanie sa zákonným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, základné právo na prerokovanie jeho veci v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru bolo porušené.*

Generálnej prokuratúre sa prikazuje vo veci podnetu sťažovateľa zo dna 16. 07. 2010 konať a podať mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 2Co 220/2009-145 a 2Co 221/2009 zo dňa 28. apríla 2010.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadosťučinenie v sume 1 000 euro, ktorú mu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinná uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd prihliadajúc na to, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, z už označeného obsahu sťažnosti ustálil, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených základných a iných práv listom generálnej prokuratúry z 3. marca 2011, ako aj rozsudkom okresného súdu zo 7. júla 2009 a uznesením okresného súdu z 19. augusta 2009 a rozsudkom a uznesením krajského súdu z 28. apríla 2010 (ktoré sú „*rozhodnutiami súdov v právnej veci vedenej na okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 50C/67/2008*“), napriek tomu, že obsah odôvodnenia sťažnosti nie je jednoznačne premietnutý do sťažovateľom navrhovaného petitu.

Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby podľa „§ 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.“ rozhodol o „*dočasnom opatrení*“, ktorým „*pozastavuje platnosť uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 50C/67/2008-125 zo dňa 19. augusta 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava č. k. 2Co 221/2009 zo dňa 28. apríla 2010*“.

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov pre jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Ústavný súd konštatuje, že rozsudok okresného súdu zo 7. júla 2009 a uznesenie okresného súdu z 19. augusta 2009 a rozsudok a uznesenie krajského súdu z 28. apríla 2010 sa zjavne stali právoplatnými v čase presahujúcom dva mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, ktorá bola podaná na poštovú prepravu 9. mája 2011.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti smerujúcej proti okresnému súdu a krajskému súdu odmietol ako oneskorene podanú.

Sťažnosť sťažovateľa smerovala aj proti listu generálnej prokuratúry z 3. marca 2011, ktorým bol vybavený jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku a uzneseniu krajského súdu z 28. apríla 2010, ktorým malo dôjsť k porušeniu ním uvedených základných a iných práv, a to z dôvodu, že generálna prokuratúra nevyhovela jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že na vyhovenie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho akceptovanie a generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť.

Aj vo svojej rozhodovacej činnosti už ústavný súd vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03). Z toho dôvodu generálny prokurátor nemôže odložením podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 14/04).

Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že súčasťou žiadneho zo základných práv (podľa ústavy alebo medzinárodnej zmluvy) nie je aj povinnosť orgánu štátu podať mimoriadny opravný prostriedok na základe návrhu podnecovateľa (m. m. II. ÚS 168/03).

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení možno bez akýchkoľvek

pochybností vyvodit', že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie patrí iba generálnemu prokurátorovi. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Voľná úvaha generálneho prokurátora o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené.

V prípade podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemôže však ísť o právo sťažovateľa, ktorého využitie by bolo možné zahrnúť pod ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa ktorého, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky (ani pod ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, v ktorom je vyjadrené právo v zásade obdobného obsahu ako v čl. 46 ods. 1 ústavy).

V namietanom prípade generálna prokuratúra oznámila sťažovateľovi listom z 3. marca 2011, že *„Preskúmal zákonnosť vybavenia predchádzajúcich podnetov, ako aj konanie ktoré im predchádzalo a dôvod na podanie mimoriadneho dovolania nezistil.“*, a preto jeho podnet odložila. Tým bol podľa názoru ústavného súdu podnet sťažovateľa riadne vybavený, čo v okolnostiach prípadu vylučuje akúkoľvek príčinnú súvislosť medzi postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením práv sťažovateľa, resp. zistenie takej možnosti porušenia jeho práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Pokiaľ sťažovateľ namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že keďže nedospel k záveru o porušení sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) a nezistil ani arbitrárnosť namietaného postupu generálnej prokuratúry, nemožno jej postup ani napadnuté oznámenie kvalifikovať ako ústavne nesúladné ani s porušením čl. 48 ods. 2 ústavy (namieta porušenie základného práva na verejné prerokovanie vecí v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom). Ústavný súd napokon konštatuje, že generálna prokuratúra postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a tiež s príslušnými

ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. To, že po posúdení všetkých okolností daného prípadu dospela generálna prokuratúra k inému záveru, a tým sa nestotožnila s očakávaniami a predstavami sťažovateľa, ešte neznamená, že mohlo dôjsť k porušeniu jeho práva podľa čl. 13 dohovoru. Vo vzťahu k uvedenému namietanému porušeniu práva ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03), a preto ani napadnutý list generálnej prokuratúry z 3. marca 2011 o vybavení podnetu sťažovateľa nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s porušením práva sťažovateľa mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti generálnej prokuratúre odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bezpredmetné rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o vydanie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011